

Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26770>

Özet

Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?i (Ö?TÖ), Ahmet Kara taraf?ndan 2010 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Bu ölçek, ö?rencilerin ö?renme sürecine ve ö?renmeye dair yeteneklerine yönelik sahip olduklar? bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimleri ve inançlar? sistematik olarak de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, yap? geçerli?i ve güvenilirli?i çal??malar?n?n ardından dört ana alt boyutta toplanm?? olup, toplam 40 maddeden olumaktadır. Maddeler, 5'li Likert tipi derecelendirme format?nda yan?tlanmaktadır. Güvenirlik çal??malar? yüksek Cronbach Alpha katsay?s? ile desteklenmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar, Psikolojik Ölçek, Faktör Analizi, Likert Tipi, Güvenirlik, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Ahmet Kara

Amaç

Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin ö?renme faaliyetlerine kar?? geli?tirdikleri genel tutum düzeylerini, ö?renmeye dair beklentilerini ve bu süreçte ya?ad?klar? kayg? düzeylerini belirlemektir. Bu ölçüm, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin motivasyonel ve duyu?sal özelliklerini anlamalar?na yard?mc? olarak, daha etkili e?itim programlar?n?n tasarlanmas?na zemin haz?rlar.

Ölçek, ö?renmenin do?as?na dair inançlardan, bireyin kendi ö?renme potansiyeline ili?kin beklentilere kadar geni? bir yelpazede tutumlar? kapsamaktadır. Bu sayede, ö?renme sürecini olumlu veya olumsuz etkileyen tutumsal de?i?kenler nicel olarak analiz edilebilmektedir.

Yap?

Ö?TÖ, ö?renme tutumlar?n? çok boyutlu bir perspektifle ele alan, dört ana alt boyuttan ve 40 maddeden olum bir yap?dır. Bu dört alt boyut, bireyin ö?renmeye yönelik genel e?ilimlerini dört farklı psikolojik alanda de?erlendirir.

Bu alt boyutlar ?unlard?: **Ö?renmenin Do?as?**, **Ö?renmeye ?li?kin Beklentiler**, **Ö?renmeye Aç?kl?k** ve **Ö?renmeye ?li?kin Kayg?lar**. Ölçek, ba?lang?çta 77 madde ile geli?tirilm?, ancak titiz faktör analizi ve güvenilirlik çal??malar? sonucunda 40 maddelik nihai forma indirilmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?i, taslak formun 285 ö?renciden olu?an bir çal??ma grubuna uygulanmas?yla test edilmi?tir. Bu örneklemin 154'ü (%54) erkek, 131'i (%46) k?z ö?rencilerden olu?maktadır. Uygulama sonras?nda elde edilen veriler üzerinde aç?mlay?c? faktör analizi gerçekte?tirilmi?tir.

Analiz sürecinde, ölçülmek istenen yap?y? anlaml? bir ?ekilde temsil eden maddeler nihai ölçe?e dahil edilmi?tir. Faktör analizinin uygunlu?unu de?erlendirmek için özellikle KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) de?erlerinin yüksek ç?kmas?na özen gösterilmi?tir. Yüksek KMO de?erleri, verilerin faktörle?tirme için yeterli korelasyona sahip oldu?unu ve yap? geçerli?inin sa?land??n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılık güvenilirli?i, Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanarak sa?lanm??t?r. Güvenirlik katsay?s?n?n hesaplanmas? s?ras?nda, sonuçlar?n güvenilirli?ini maksimum düzeyde tutmak amacıyla tüm i?lemler iki?er defa kontrol edilmi? ve bu süreçte bir e?itim programlar? uzman?n?n ba??ms?z olarak ham verileri analiz etmesi sa?lanm??t?r.

Elde edilen Cronbach Alpha de?erinin .70'in üzerinde olmas?, ölçe?in güvenilirli?i için yeterli kabul edilmi?tir (Bayram, 2004: 128). Güvenirlik analizinde, ölçülmek istenen ortak de?eri yans?tmayan ve dolay?s?yla iç tutarlılık dü?üren de?i?kenler belirlenmi? ve çözümlene d??? b?rak?lm??t?r. Bu eleme sürecinde Cronbach Alpha de?eri ile birlikte Parça - Bütün Korelasyonu (Item Total Correlation) kullan?lm??t?r. SPSS 15.0 ortam?nda yürütülen bu iteratif süreç sonucunda, ba?lang?çtaki 77 maddeden 37 tanesi ç?kar?larak ölçe?in iç tutarlılık optimize edilmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme a?amas?ndaki en kritik süreç, aç?mlay?c? faktör analizi olmu?tur. Bu analiz, ba?lang?çta geni? bir madde havuzuna sahip olan ölçe?in, teorik olarak anlaml? ve istatistiksel olarak güçlü dört alt boyutta toplanmas?n? sa?lam??t?r. Analiz, ölçek maddelerinin ö?renme tutumunun hangi boyutunu en iyi temsil etti?ini ortaya koymu?tur.

Nihai 40 madde, a?a??daki dört faktöre ayr?lm??t?r:

Ö?renmenin Do?as? (7 madde): Bireyin zeka ve yetenek alg?s?n?n ö?renme üzerindeki etkisine odaklan?r.

Ö?renmeye ?li?kin Beklentiler (9 madde): Ö?renmenin ki?isel geli?im ve dü?ünce yap?s?ndaki de?i?imlere yol açaca?? inanc?n? ölçer.

Ö?renmeye Aç?kl?k (11 madde): Yeni fikirlere, deneyimlere ve ele?tirilere ne ölçüde aç?k olundu?unu gösterir.

Ö?renmeye ?li?kin Kayg?lar (13 madde): Ö?renilen bilgileri unutma veya ö?renme sürecinde ba?ar?s?z olma gibi endi?e düzeylerini belirler.

Ölçek Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale). Maddeler, 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?tlan?r.

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler

Age Group: Çal??ma grubunun niteli?i göz önüne al?nd???nda genellikle lise veya üniversite ö?rencileri.

Population Details: Geçerlik çal??mas? 154 erkek ve 131 k?z olmak üzere toplam 285 ö?renci üzerinde yürütülmü?tür.

Test Methodology: Yap? geçerli?i için Aç?mlay?c? Faktör Analizi; ?ç tutarlılık güvenirlili?i için Cronbach Alpha ve Parça - Bütün Korelasyonu.

Anahtar Kelimeler

Tutum, Ö?renme, Psikometri, E?itim Psikolojisi, Ölçek Geli?tirme, Güvenilirlik, Geçerlilik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: akara44@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Sorumlu Yazar: Ahmet Kara

Test Y?I?: 2010 (Ölçe?in yay?nland??? y?)

?leti?im: Akademik ve ticari olmayan kullan?mlar için sorumlu yazar Ahmet Kara ile akara44@gmail.com adresi üzerinden ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçe?in yay?mland??? orijinal makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF döküman?na buradan ula??labilir: ogrenmeye-iliskin-tutumlar-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Kara, A. (2010). Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(32), 49-62.

Bayram, N. (2004). *Sosyal bilimlerde SPSS ile veri analizi: SPSS 11.5/12.0*. Ankara: Ezgi Kitabevi.

Ö?renmeye ?li?kin Tutumlar Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, dört alt boyuttan ve toplam 40 maddeden olu?maktadır. Derecelendirme format? 5'li Likert tipindedir (1= hiç kat?lm?yorum - 5= tamamen kat?l?yorum). A?a??da alt boyutlar ve bu boyutlara ait örnek maddeler sunulmu?tur:

Ö?renmenin Do?as? (7 madde): Zeki olanlar daha rahat ö?renirler.

Ö?renmeye ?li?kin Beklentiler (9 madde): Yeni konular ö?rendikçe dü?üncelerim farklıla?maktadır.

Ö?renmeye Aç?kl?k (11 madde): Deneyimlerimden ders almay? bilirim.

Ö?renmeye ?li?kin Kayg?lar (13 madde): Ö?rendiklerimi çabuk unutmam beni tedirgin ediyor.